

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdag.
 Alle toezendingen van brieven, gelofte aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

6 fr. per jaar.
 Een blad afzonderlijk 125 centimes.
 De abonnementen zijn vooral betaalbaar.
 Reclamen, verzoeken en andere artikelen vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 6 MAART.

De Kamer

Eergisteren heeft de Kamer de beraadslaging over het budget van openbaar onderwijs voortgezet. De heeren Bouvier, Honzeau, de Pittteurs en Laey hebben het woord gevoerd, nadat de heer De Vigne zijn wetsvoorstel had ontwikkeld betrekkelijk het gebruik der Vlaamsche taal, bij het opstellen der gerechtelijke processen-verbaal.

De heer Vanderkindere heeft, namens de commissie van het schoolenkwest, een verslag neergelegd namens het onderwijs in België.

De heer Bara heeft, van zijnen kant, een wetsontwerp neergelegd waarbij aan de eerste kamer van het Verkeershof machtiging wordt gegeven om uitspraak te doen over de voorzieningen tegen onuitsluiting in criminele, correctieele en militaire zaken, ten einde de vertraging te bestrijden welke de burgerlijke zaken ondergaan door het onderzoek der kieszaken door de beroepshoven.

Eindelijk heeft de heer Van Humbeek de verdediging van zijn budget bezonnen. Volgens hem zijn de uitgaven voor de ledige scholen hoogst noodzakelijk, eene meening waarin de belasting-schuldigen nooit zullen deelen.

Die uitgaven, beweert de heer Van Humbeek, zijn slechts weinig buiten de verhouding getreden van hetgeen door het katholiek ministerie aan het onderwijs werd besteed.

Deze verklaring bevat eene dubbele veroordeeling van het stelsel der liberalen. Het bewijst vooreerst dat de katholieken, welke zij gedurig als vijanden van het onderwijs afschilderen, er genoeg voor deden toen zij aan het bewind waren; maar het doet ook zien dat de heer Van Humbeek hoegenaamd geen rekening houdt van het verschil tusschen het getal leerlingen der gemeentescholen voor 1879 en dat van heden, hoewel dat getal in meer dan éene gemeente verschilt van 100 of zelfs van 200 of 300 tot 400.

De heer Van Humbeek heeft zich even slecht uit den slag getrokken toen hij zijne inspecteurs met hunne twee soorten van schoolboeken, katholieke en... andere, wilde verdedigen met den heer Thonissen van hetzelfde bedrog te beschuldigen. De heer Thonissen heeft den minister, met het aangeklaagde boek in de hand, bewezen dat hij ongelijk had.

De redevoering van den heer Van Humbeek is goedgeind met eene dwaze uitval tegen den heer Woeste, ter gelegenheid van den opstand zijner onderwijzers tegen het gemeentebestuur van Etterbeek.

Driedubbele logenstraffing.

In haar nummer van 19 Februari deelde de *Chronique* van Brussel een artikel mede, dat door gevolg der liberale drukpers werd overgenomen. Volgens dit artikel was er een *meuw klerikaal schandaal* uitgebarsten in de kloosterschool van Larié en een kloosterling, *een cher frere*, die den naam droeg van Dagobert, was aangehouden.

Dat verhaal was geheel en gansch echt, behalve in de drie volgende punten:

1° Noch in België noch in Frankrijk bestaat er eene kostschool in eene gemeente of plaats met name Larié;

2° Tot de orde van de broeders der kristelijke leerling, *gezegd chers freres*, behoort niet een kloosterling die den naam draagt van Dagobert;

3° Noch in België noch in Frankrijk is een kloosterling van dat orde aangehouden.

Uit deze driedubbele logenstraffing blijkt dat de geschiedenis van het *klerikaal schandaal* in de bueren van de *Chronique* is aaneengeplanst, zonder dat men er den minsten grond voor had.

Schoone bezigheid, inderdaad!

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 366 koeien, 52 kalveren, 14 schapen, 167 vette varkens, 1048 magere varkens.

BINNENLAND

Volgens de dagbladen melden, heeft een luitenant van het 1° regement lanciers en onderwijzer in de krijgsschool, de heer Casimir Dembrinski, eene uitvinding gedaan van eene *microphone*, welke de menschelijke stem op eenen afstand van 400 kilometer overbrengt, zonder iets van hare kracht en natuurlijk klank te ontnemen. De proef is tusschen Brussel en Luik met goed gevolg gedaan. Men mag zich op twee meters van het toestel plaatsen en de klanken worden zuiver overgebracht.

De heer N. J. Jadot, gewezen voorzitter der Liberale Vereeniging van Roeselare, overleden den 17 juli 1883 heeft ten voordeele van het spiritisme in België verschillende bezettingen gedaan, beloopende 18,500 fr. verdeeld als volgt: 5000 frank aan het bestuur van *Le Messenger Spirit*, van Luik, 1500 fr. aan eenen spiritist-kring en 4000 fr. aan ieder van vier andere dergelijke kringen. Deze som is volgens den wil van den heer Jadot, bestemd tot het verspreiden van het spiritisme in België.

Aan de gemeente Ben-Ahin, in de provincie Luik, heeft de heer Jadot een bezet gedaan van

10,000 fr. om eene volksbibliotheek te stichten. Het testament, dat dagteekent van 1882, bevat het volgende: » De boeken, tijdschriften en dagbladen die handelen over spiritisme moeten er in aangenomen worden; het is eene voorwaarde die ik opleg. Ik wensch dat de inwoners dezer gemeente gelegenheid hebben, voordeel te trekken uit deze uiterst troostende leer en die al degenen welke ze beoefend hebben zoo gelukkig maakt op het oogenblik der dood. »

De gemeente is gemachtigd het bezet aan te nemen!!!

Men deelt het onderstaande mee:

» Vrijdag is er een telegram aangekomen meldende dat de algemeene overste der Zusters van het H. Hart van Jesus, die een deel des jaars verblijft in het klooster te Berchem (Basilek) en een deel te Marselle, in het klooster dezer laatste stad is vermoord geworden en dat een harer medezusters doodelijk getroffen is.

» Men kent de omstandigheden nog niet in welke die schrikkelijke misdaad gebeurd is.

De *Patrie* van Parys bevat de volgende depeche: *Bloedig drama.* — Een bloedig drama heeft woensdag plaats gehad in het klooster der Zusters van het H. Hart te Semiane, bij Marselle.

» Een tuinman, Chave genaamd, die door de overste was weggevoerd, drong woensdag het klooster binnen en loste zes revolverschoten op de overste en eene non, die haar vergezelde. De overste bleef op den slag dood en de andere non werd gevaarlijk gekwetst.

» De moordenaar door genda, men en gewapende boeren omsingeld, loste nog verscheidene schoten op eene gendarme, die hem bevoel zijn pistool weg te werpen. De gendarme en de brigadier schoten insgelijks op den moordenaar, dien zij in de borst en achter het oor troffen. De tuinman schoot zich in eenen kogel door het hoofd en viel dood ten gronde.

» Men zegt dat de tweede zuster insgelijks overleden is. »

» Een officieel onderzoek over de hoeveelheid papier welke in de geheele wereld wordt gemaakt en verbruikt heeft de volgende uitslagen opgeleverd:

Er zijn, over den geheelen aardbodem 5,985 papierfabrieken verspreid, welke jaarlijks 952 miljoen kilos papier opleveren.

De helft dezer 952 miljoen kilos, zijnde 476 miljoen, worden verbruikt door de drukpers.

De dagbladen alleen gebruiken jaarlijks meer dan 500 miljoen kilos papier, belgen komt op 822,000 kilos per dag. Het verbruik van papier door de dagbladen is sedert tien jaren met een derde vermeerderd.

De gouvernementen verbruiken er jaarlijks voor hunne bestuurlijke diensten, 400 miljoen kilos, de scholen 900 miljoen, de koophandel 1120 miljoen, de nyverheid 90 miljoen, de bijzondere briefwisseling 52 miljoen.

Het land waar het meest papier gemaakt en verbruikt wordt is de republiek der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. De eerste papierfabriek in de Vereenigde Staten werd in 1695 gesticht te Boxborough (Pensylvanie), de tweede te Boston, in 1728; thans zijn er 900.

Na de vereenigde Staten komt Engeland, met 800 fabrieken en 1500 machienen, welke 185 miljoen kilos papier voortbrengen, voor eene waarde van 200 miljoen frank.

Frankrijk bekleedt den derde rang, met 500 papierfabrieken.

Een Rus verbruikt een pond papier 's jaars: een Spanjaard 1 1/2 pond; een Mexicaan 2 pond; een Italiaan en een Oostenrijker 3 1/2 pond; een Fransman 7 1/2 pond; een Duitschman 8 pond; een Amerikaan 10 1/4 pond en een Engelschman 11 1/2 pond.

Van elke min of meer vezelachtige plant kan papierdeeg gemaakt worden. Het papier van stroo gemaakt is niet sterk, maar doorschijnend en broos als glas. Gestampt hout geeft een nog minder sterk engeachtig papier. Scheikundig behandeld hout geeft beter papier, inzonderheid henk en haagbeuk. Dit papier heeft geen ander gebrek dan dat het niet klaart wit is.

» *Een goed hart.* — Albert is vijf jaren en Louise zes. Zij zitten aan tafel en mama heeft ze elk eene taart medegebracht Albert heeft terstond zijne taart opgeeten, terwijl zijne zuster nog meer dan de helft van de hare heeft.

» *Mama, zegt Albert, op zijne zuster wijzende, zeg haar eens dat zij den overschot aan mij moet geven om haar te leeren een goed hart te krijgen.* »

» *Oerkomst.* — M. X., onzer stad, had een kozijn die hem was komen bezoeken. Hij bleef er verscheidene weken, zonder van vertrekken te spreken.

M. X., werd dit eindelijk moede en nam zijnen toevlucht tot het volgende plan:

» *En uwe vrouw, mijn beste kozijn, zegde hij hem zekeren dag aan het middagmaal, moet zich vervelen zoo geheel alleen te zijn.*

» *— 't Is waar, antwoordde de kozijn; 'k heb haar juist dezen morgen geschreven.*

» *— Hoe, gij gaat ons reeds verlaten.*

» *— Oh! nog niet, antwoordde de overgekomen kozijn, met eene zekere voldoening; ik heb alleen Marie gevraagd dat zij hier bij mij voor eenige dagen zou komen!!!*

» *Wanneer hij vertrekt.* — Een heer had eene meid, die sedert kort van buiten gekomen was en bijgevolg nog niet op de hoogte was van haren dienst. Mijzheer had vrienden die met den laatste trein moesten vertrekken.

» *— Ursula, zegde mijzheer, gaat eens zien aan de statie wanneer de laatste trein naar Brussel vertrekt.*

» *De meid gaat zien en komt twee uren nadien te huis.*

» *De heer van den huize spreekt op omdat zij zoo lang weggebleven is, en vraagt waar zij gezeten heeft.*

» *— Wel ik heb gedaan wat mijzheer mij gezegd heeft, ik ben naar de statie gegaan om te zien wanneer de laatste trein vertrekt, en ik heb gezien dat hij juist over vijf minuten vertrokken is.*

BUITENLAND

Nederland.

Op 's rijks werf te Amsterdam, tegenover den ingang, staat een beeld, afkomstig van een onzer oude oorlogschepen, voorstellende Maarten Harpertz Tromp, in krijgshaftige houding de linkerhand op zijn zwaard, de rechter met den bevelhebbersstaf omhoog geheven. Men is bezig dit standbeeld van zijn voetstuk te lichten, met het doel het over te brengen naar een pleintje tusschen het nieuwe gebouw, waarin de wooningen der hoofdofficieren en hoofdambtenaren van de werf gelogen zijn, en het modellenmagazijn.

De ouders van den diefstal der 56 aangeleende brieven ten postkantore te Breda zijn nog niet opgespoord. Het is nu ook gebleken, dat een bedrag van ruim 500 gulden in geld is gestolen. Een persoon verdacht den diefstal gepleegd te hebben, is weder vrijgelaten. Men beweert, dat eene firma te Breda 15,000 gulden er bij inschief, terwijl — wat echter nog niet met zekerheid is te zeggen — het totaalbedrag der gestolene muntbanknoten ongeveer 50,000 gulden zou belopen. De *Tilburgsche Courant* meldt dat de rooivand eenen smid, die vroeger de sloten van het nieuwe post kan toorgeleverd had, vrijdag met den eersten trein vertrokken was en aan de grenzen zou zijn aangehouden en in verzekerde bewaring genomen.

Frankryk.

Een onschuldig veroordeelde verkreeg dezer dagen te Parijs velding. Het is een Italiaan, Mona genaamd, die in dienst was van de firma Cook, ondernemers van gezelschapsreizen. Hij werd door zijne patrons van diefstal beschuldigd nam in zijnen schrik over die beschuldiging de vlucht en zag zich bij verstek veroordeeld tot 2 jaren gevangenisstraf. Later kwam Mona, in het vertrouwen op zijne onschuld, terug. Zijn vonnis werd nu tot 15 maanden gevangenisstraf verzacht. Maar hij kwam in hooger beroep en het verberkingshof sprak hem vrij, daar zijne onschuld bewezen was. Nu stelde hij een rechtsvervolg in tegen zijne beschuldiger, den heer Cook, die hem spijtelijk gelasterd had, en deze is thans tot een schadevergoeding aan Mona van 8000 frank en eene geldboete van 2000 frank veroordeeld.

De onthulling van het standbeeld van Gambetta te Cahors zal plaats hebben den 2 april aankomende.

Duitschland.

Te Gnesen (provincie Posen) is eergisteren, in een der lokalen van het postkantoor, een kistje gesprongen, waarin zich eene oplofbare stof bevond, dat door het afloopen van een uurwerk was aangestoken. Een beampte werd ernstig gekwetst. Tengevolge van de ontploffing is het lokaal gedeeltelijk vernield. Een onderzoek is ingesteld.

Bij de afgerichte varkens, ossen, koeien en andere dieren, waarvan men in den laatste tijd hoorde, komen nu ook afgerichte wolven. Er zijn in 't *Theatre der Reuchallen* te Berlijn zes in vrijheid afgerichte exemplaren van deze wilde en onrustige diersoort te zien. Zij gaan op bevel van hunnen meester hunkend uit en in, loopen, draven, zitten op de achterpooten, springen hunnen meester op den schoonder enz. Een van hen springt zelf over zeven aan elkaar gezette stoelen. De eigenaar dezer wolven allen groote, fraaie dieren, leerde hun aanvankelijk alleen uit liefhebberij die kunst. Hij bracht hun zoover door geduld en eenzachte behandeling. De wolven slapen toen zij jong waren als hondjes bij hem in bed en zij loopen hem nu ook nog als honden na.

Rusland.

Er is in Rusland weer een groot bedrog van staatsambtenaren ontdekt. Het is namelijk uitgekomen, dat het bestuur der milicie te Nertschinsk zich tien jaren lang vrijstellingen van den militair dienste heeft laten afskopen door meer of minder welgestelde dienstplichtigen. De handel werd vrij openlijk gedreven, maar eerst onlangs ontdekt. En nu is het gebouw te Nertschinsk, waarin de bewijsstukken bewaard werden, metal wat het bevatte, door brand vernield.

Oostenrijk.

Men meldt uit Weenen, 2 maart: Vrijdag is een anarchist gevangen genomen, die gebleken is een gevaarlijk persoon te zijn. Hij heet Antoon Kammerer. De aanhouding geschiedde eerst in eene heilige woning op straat, waarbij Kammerer door elf revolverschoten drie polieedlikenaren verwondde. De poliee verbood aanvankelijk de openbaarmaking van het gebeude door de dagbladen omdat zij nog andere personen op het spoor was. Heden had dan ook te Buda-Pesth de inbechtensneming plaats van den opsteller Armin Prager, die het hongarsch socialistisch blad *Der radical* uitgeeft. In het bezit van Prager werd geldwaardig papier gevonden, dat bij den diefstal de moord te Weenen gestolen is; zoodat geschiedten, welke voor Prager bevestigend zijn. Volgens opgave der poliee is gebleken, dat de anarchist met den te Weenen gepleegden diefstal en moord bij Eferf betrokken zijn.

Amerika.

Tilly Watts, eene vrouw van ongeveer 50 jaar, stond dezer dagen te Chicago terecht wegens veelmannijg, waarvan ze door een van hare drie levende echtgenooten beschuldigd was. Zij verklaarde den vreemde toestand, waarin zij zich bevond, op de volgende wijze: Haar eerste echtgenoot was spoedig na het huwelijk overleden. Kort nadat zijn graf gesloten was, ontmoette ze eenen heerbroeder, die haar bekoorde en naar het altaar leidde. Hij vergaf op zekeren tijd, in voorechten te betalen, en 't gevolg was dat men hem in de staatsgevangenis bracht. Zijne echtgenote, die dacht in haar volle recht te zijn, huwde in den tusschentijd een zekere Britting, waarmede ze samenleefde, tot dat iemand haar mededeelde, dat haar laatste huwelijk onwettig was. Dientengevolge verkreeg zij eene rechtscheiding van den heerbroeder, en in de meening, dat dit haar vrijmaakte van Britting, besloot zij een vierden echtgenoot te aarvaarden. Britting evenwel scheen niet met dezen staat van zaken ingewonnen, en althoe hij aan den rechter over te verklaren, aan wien ze nu eigenlijk toebehoort.

Egypte.

DE VELDSLAG VAN TEB.

De engelsche admiraliteit heeft van den gezagvoerder te Sonakim de volgende bijzonderheden ontvangen over den veldslag van Teb. De trompet klook ten 5 ure 's morgens in het kamp van mapoor generaal Graham. Onmiddellijk na het ontbijt begon de tocht voorwaarts, over den natten weg, want in den afgelepen nacht had het geregend en geonweerd, zoodat het enkel kan in de heete luchtstreek. De schikking der troepen was: het voetvolk voornit in vierkant, de ruitery achterop. De oproerlingen die bijna onmiddellijk onder 't zicht kwamen trokken traagachteruit. Zij droegen zich den afstand tusschen onze troepen en de hunne te houden van 800 tot 1000 meters.

Ongeveer op 5 mijlen buiten het fort Baker, stonden de Engelschen voor versterkingswerken, die uit aarde waren opgeworpen en waarbinnen verscheidene kanons in batterij stonden. Hier opende de vijand het vuur; maar hun schot was slecht gericht, vloog gewoonlijk te hoog over ons heen; later werd dit verbeterd en er vielen een twintigtal Engelschen. De soldaten waren echter vlak op den buik gaan liggen zoodat de kogels hun weinig deerden.

Nu ging het op de vijandige verschanzingen in, met versnelden pas, tot wij eindelijk stil stonden, om ook vuur te geven, want tot nu toe hadden wij het vuur van den vijand niet beantwoord. Weltra werd het schieten van den vijand minder hevige, en de Engelschen, die weer plat op den buik waren gaan liggen, sprongen nu eensklaps recht en stormden tegen de aarden wallen in.

De vijand bood een wanhopig verzet. Wanneer de engelsche soldaten dicht genog geaard waren stortten zij daarop in met den moord der wanhoop, zonder ontzag voor het moorddadig vuur dat hun als wegmaaide.

De versterkingswerken werden stormenderhand ingenomen en nu werden twee knuppkanons, die binnen het fort stonden, tegen den vijand gekeerd. Deze had den strijd niet opgegeven. Hij verzamelde zich weer en betwiste der grond met hardnekkigheid. Eindelijk moest hij achteruit trekken en het fort verlaten. Aan de bronzen van Teb waren de vijandelijke schatten eene derde maal samengebracht. De schotsche troepen voeren voort en deze namen bezit van die laatste wijkplaats der vijanden. Zij maakten zich meester van het vijandig kamp en van al de tenten, die daarin stonden. Eens den veldslag geëindigd besloot generaal Graham den nacht over te brengen te Teb en den volgende morgen op te rukken naar Tokar.

Onder de engelsche officieren in den slag van Teb gesneuveld, haalt men luitenant Freeman aan, van het 19^e huzaren, majoor Slade, 10^e huzaren, luitenant Probyn, de kwartiermeester Wilkins en kapitein Green der gene. De wonden van kolonel Burnaby en Barrow zijn zeer ernstig. Kapitein Littledale van het York en Lancaster regiment en luitenant Boyds der scheepsbrigade, bevinden zich insgelijks in eenen hopeloozen toestand.